

BULLETIN 1/2012

Do nového roku

Veľa šťastia v novom roku, priatelia! Možno ho aj budeme potrebovať. Vraj 20.12.2012 má byť koniec sveta, ale neviem, či sa to týka aj jadrovej energetiky, ktorá už prekonala Černobyľ i Fukušimu...

Jadrová energetika sa otriasla v základoch s epicentrom v nemecky hovoriacich krajinách. Anglicko, Poľsko, Litva, ČR na to zareagovali vyšším rozhybaním aktivít smerujúcim k výstavbe nových blokov na svojom území. Havárie priťahujú pozornosť verejnosti oveľa viac ako dlhodobá spoľahlivá prevádzka jadrových zariadení, preto je možné minulý rok považovať za jeden z najvýraznejších. Napriek veľkej tragédii vo Fukušime, obrovským ľudským obetiam a materiálovým škodám v dôsledku zemetrasenia a následnej cunami, nezomrel na následky jadrovej havárie na 4 blokoch nikto a ani nie je známy prípad choroby z ožiarenia.

Nemali by sme sa tým utešovať, ale pokúsme sa vziať si z tejto havárie čo najviac ponaučení. Technicky vyjadrené – pokúsme sa prijať také opatrenia, ktoré by výrazne znížili pravdepodobnosť výskytu tejto udalosti. Je to i o našej každodennej zodpovednosti, ktorú možno nosíme so sebou, ale nevystavujeme ju na všeobecný obdiv. Cítíme ju, je v nás a sedí za jedným stolom spolu s odvahou.

Vladimír Slugeň

O jadrových škodách v Luxemburgu

Rokovanie Nuclear liability group EK sa konalo v budove Euroforum v Luxembourg – Gasperich v dňoch 17.-18. 11. 2011.

Pracovná skupina na zjednotenie zodpovednosti za jadrovú škodu v EÚ vznikla ako výsledok workshopu, ktorý sa konal v júni 2010. Skupina začala pracovať v apríli 2011 a doteraz sa uskutočnili tri zasadnutia k predmetnej problematike. Skupina pracuje v troch podskupinách (claims handling, insurance and operator's pool a liability matters). Tieto podskupiny sa stretávajú na mimoriadnych zasadnutiach a prejednávajú otázky v rámci svojej pôsobnosti. Výsledkom práce tejto skupiny bude materiál, ktorý sa predloží na schválenie EK a tá ho podľa svojho zváženia môže odporučiť na konkrétne rozpracovanie a následné publikovanie ako záväzného právneho predpisu.

Zástupca WG1 (claims handling) zhodnotil situáciu v rámci EÚ a povedal, že práca WG1 bude hodnotiť nasledovné oblasti: registrácia nárokov, likvidácia nárokov a systém riadenia nárokov. Podľa tejto pracovnej skupiny je niekoľko krajín v rámci EÚ, ktoré nie sú signatármi žiadneho existujúceho dohovoru. Čo sa týka registrácie nárokov vzniknutých z jadrovej škody, vynára sa niekoľko problémov: jazyková bariéra, vytvorenie inventára škôd, identifikácia potenciálnych poškodených subjektov, subjekt, u ktorého sa má poškodený dožadovať

Slovak Nuclear Society, member of
Slovenská NUKleárna Spoločnosť, člen

Okružná 5
918 64 Trnava
Telefón +421 33 599 1375
Fax +421 599 1708
e-mail info@snus.sk
www.snus.sk

náhrady škody v prípade, že bude presahovať hranice jedného štátu, ako sa vysporiadať s nárokmi poškodených v nečlenských štátoch, atď. Záverom sa dohodlo, že bude existovať jednotné miesto na zber informácií o nárokoch za vznik jadrovej škody, pričom v každej členskej krajine by malo vlastné zastúpenie.

V oblasti likvidácie nárokov prichádzajú do úvahy dve možnosti: likvidácia nárokov prostredníctvom konkrétne určenej vládnej inštitúcie alebo prostredníctvom poisťovateľa, t.j. organizácie, poskytujúcej krytie zodpovednosti. Iným problémom v tejto oblasti je otázka, kedy poisťovateľ posunie náhradu škody kompetentnej štátnej inštitúcii.

Čo sa týka systému riadenia nárokov, na ďalších rokovaníach bude treba odpovedať na otázky, či existuje nejaký spôsob, ako aspoň predbežne odhadnúť počiatkové škody, resp. vytvoriť systém, aby sa zmobilizovali odborníci z rôznych krajín EÚ za účelom predbežného odhadu jadrovej škody na medzinárodnej úrovni, vytvoriť dočasné, resp. predbežné prostriedky na kompenzáciu a podobne.

Zástupca pracovnej skupiny WG 2 prezentoval závery pracovnej skupiny zaoberajúcej sa poistením. V súčasnosti existuje vo svete 27 poisťovacích poolov, z ktorých 14 je v EÚ. Celkovo združujú asi 350 poisťovateľov. Poisťovatelia väčšinou poisťujú po dobu 12 mesiacov s možnosťou pravidelného obnovenia poistenia na tú istú dobu. V súčasnosti je stav taký, že každý členský štát definuje vo svojom „atómovom zodpovednostnom zákone“ dozorný orgán, ktorý má kompetencie schvaľovať vhodnosť poisťovacích subjektov alebo finančné zabezpečenie krytia zodpovednosti. Jedným z najbližších cieľov skupiny je zistiť, či dozorné orgány v členských krajinách kontrolujú poisťovateľov v rámci svojej dozornej činnosti alebo či sa spoliehajú na pravidlá EÚ a ich dozor nad poisťovateľmi.

Predstavitel' pracovnej skupiny WG 3 predniesol analýzu zodpovednostného systému v EÚ. Prítomných informoval, že bude treba jednoznačne zvýšiť limity zodpovednosti za jadrové škody vo všetkých členských krajinách, ale určite to nebude môcť byť na neobmedzenú sumu, kvôli nízkym limitom niektorých členských krajín (krajiný strednej a východnej Európy), čo by pre ne predstavovalo výrazný nárast. Takisto informoval, že nechcú unifikovať zodpovednosť prístupím celej EÚ ani k Parížskemu, ani k Viedenskému dohovoru a dokonca ani ku Konvencii o dodatočných kompenzáciách.

Záverom je možné konštatovať, že rokovanie pracovnej skupiny bolo jedným zo série stretnutí, ktoré už prebehli alebo ešte len prebehnú v Luxemburgu. Neboli na ňom dosiaľ prijaté žiadne závery. Účasť zástupcu ÚJD SR je vítaná najmä z dôvodu, aby sa mohol posúdiť prípadný vplyv rozhodnutí tejto skupiny na podmienky v SR.

Mojmír Šeliga.

Stretnutie verejnosti k záťažovým testom – účasť členiek sekcie WIN

Ako prvú akciu sekcie WIN SNUS v tomto roku si zorganizovali členky účasť na verejnom prezentovaní výsledkov záťažových testov slovenských atómových elektrární, v Bratislave 23. januára 2012 - hotel Bôrik.

Verejné stretnutie zorganizoval Úrad jadrového dozoru SR (ÚJD), a Slovensko sa tým stalo prvou krajinou v EÚ, ktorá takéto stretnutie k výsledkom záťažových testov organizovala.

Počas stretnutia odzneli informácie od zástupcov ÚJD, na čele s predsedníčkou Martou Žiakovou, o obsahu, rozsahu a zistených výsledkoch testovania. Tematický bol hlavný program stretnutia rozdelený do troch oblastí: Vonkajšie prírodné javy; Strata elektrického napájania a konečného odvodu tepla, a Riadenie nadprojektových (ťažkých) havárií vrátane havarijnej pripravenosti a plánovania.

Na stretnutie do hotela Bôrik prišlo viac než stodvadsať účastníkov z odbornej i laickej verejnosti. Všetci prítomní mali počas diskusií možnosť položiť svoje otázky odborníkom z ÚJD. Všetky otázky predložené verejnosťou boli počas stretnutia zodpovedané.

Počas stretnutia zástupcovia ÚJD verejnosť informovali, že výsledky záťažových testov preukazujú, že neboli nájdené žiadne zistenia, ktoré by vyžadovali bezodkladné riešenie. Na základe hodnotenia bezpečnosti, aj napriek uspokojivej úrovni bezpečnosti, bol definovaný celý rad opatrení pre ďalšie zvýšenie bezpečnosti. Niektoré opatrenia sú v pokročilom štádiu realizácie, niektoré budú vyžadovať dlhší čas.

Okrem existujúcich štúdií požaduje ÚJD, vzhľadom na obmedzené časové možnosti, ďalšie systematické a komplexné posúdenie odolnosti elektrární voči strate elektrického napájania a strate konečného odvodu tepla so zohľadnením opatrení zvyšujúcich úroveň bezpečnosti elektrárne. Prehodnotiť sa má tiež adekvátnosť už existujúcich analýz pre vývoj ťažkých havárií. Ďalej je potrebné analyzovať možnosť viacerých ťažkých havárií paralelne na viacerých blokoch na danej lokalite (až po výskyt súčasne na všetkých), za podmienok vážne poškodenej infraštruktúry v okolí elektrárne.

ÚJD ďalej odporúča SE, a.s. zosúladiť výsledky a poučenia zo záťažových testov s prevádzkovateľmi reaktorov podobnej konštrukcie. Ukončenie týchto krokov sa predbežne očakáva v horizonte 3 rokov. Výsledný rozsah a harmonogram, by v každom prípade mali byť harmonizované v rámci EÚ a mali by využiť aj výsledky partnerských previerok záťažových testov.

Proces posudzovania elektrární v EÚ bude pokračovať ďalej na medzinárodnej úrovni. Nasleduje záverečná fáza hodnotenia národných správ expertmi. Na zasadnutí v Luxemburgu, bude 15 členských štátov EÚ, Švajčiarsko a Ukrajina prezentovať a obhajovať svoje národné správy a na záver ešte sedemčlenné skupiny odborníkov navštívia jednotlivé štáty prevádzkujúce atómové elektrárne. Na základe všetkých zozbieraných informácií potom reprezentanti hodnotiacej komisie pripravujú záverečnú správu zo záťažových testov. Správa bude verejne prístupná a bude tiež prezentovaná v Európskom parlamente.

Sekcia WIN SNUS

Zmluva o úplnom zákaze jadrových skúšok

37. zasadnutie pracovnej skupiny B v rámci Zmluvy o úplnom zákaze jadrových skúšok (CTBT) sa konalo v dňoch 22. 8. - 9. 9. 2011 vo Viedenskom medzinárodnom centre v Rakúsku. Tematicky bolo zasadnutie ako celok zamerané na prerokovanie aktuálnych otázok diania v oblasti CTBT, ale hlavne na prípravu Operačného manuálu pre inšpekcie na mieste a inú problematiku týkajúcu sa inšpekcií na mieste. Možno konštatovať, že účasť signatárskych štátov na zasadnutí sa oproti minulým rokom zlepšila. Najvyššia účasť bola už tradične na plenárnych zasadnutiach.

K prerokovávanej problematike zaujala delegácia SR stanoviská k rôznym témam a dokumentom i k niektorým odsekmi navrhovaného manuálu s vytýčeným cieľom: Dodržiavať vyváženosť práv kontrolovaného štátu a inšpekčného tímu. Z rokovania bolo tiež zrejmé, že pripravované testovanie viacerých druhov zariadení na odber podpovrchových vzoriek z hĺbky do 2 m (malé vrtné súpravy) bude uskutočnené na Slovensku (tzv. "Field test sampling"), v spolupráci s ÚJD SR a MO SR (uskutočnilo sa 10. - 14. 10. 2011). Z tohto dôležitého testovania by malo vziť poznanie o tom, ktoré zariadenie sa bude využívať v praxi CTBT v budúcnosti.

V diskusiách na rokovaní pracovnej skupiny bolo okrem iného poukázané aj na tieto skutočnosti:

- Američania navrhli, že v platných dohodách medzi CTBT a členskými štátmi by bolo potrebné, aby štát potvrdil do 24 hodín, či sa jeho inšpektor zúčastní na inšpekcii.

- Bolo odsúhlasené predĺženie termínu na možnosť ponúknuť bezplatné zapožičanie zariadení na IFE14 - tzv. hosťiteľská krajina má byť známa v júni 2012,

- bol prijatý dokument o Programe CTBT na r. 2012 a v roku 2013 (pred IFE14) bude asi 10 dňové tréningové poľné cvičenie.

- skupina G77 opäť prezentovala, že rozvojové krajiny nemajú prostriedky na to, aby ich experti cestovali na WGB 3-krát za rok – navrhovali, aby boli mítingy WGB iba 2-krát za rok, a taktiež upozornili, že manuál má byť pripravený do konania IFE14,

- pre EÚ je IFE14 prioritou, a EÚ vyzýva na urýchlené uzavretie "Facility Agreements",

- tzv. „mock inspection“ IFE14 bude až v roku 2014 (namiesto roku 2013),

- bol deklarovaný zámer uzatvoriť s členskými štátmi okolo Viedne tzv. „Memorandum of Understanding“ (s Rakúskom a Maďarskom už bolo podpísané, so SR a s ČR je to v rokovaní) - jedná sa o využívanie tréningových kapacít v členských štátoch na účely tréningov CTBT – možnosť aj pre Slovensko,

- skupina G77 a Čína poďakovali za príspevky na odborníkov z rozvojových krajín a zvýraznili potrebu ich ďalšieho platenia. Vyjadrili želanie, aby v roku 2012 bol reálny nárast rozpočtu iba o infláciu,

- nechcú žiadne navýšenia príspevkov od členských štátov rozpočtu v dôsledku ďalšieho cvičenia IFE14 (na IFE14 sa intenzívne hľadajú finančné prostriedky - potreba asi 11 mil. USD),

- výkonný tajomník CTBT p. Tóth zdôraznil, že dôraz bude klásť na prípravu na IFE14 v r. 2014,

- skupina G77 navrhla, aby sa zdroje na budúce IFE našli presunutím z iných divízií CTBT,

- výkonný tajomník CTBT povedal, že jednou z ciest ako znížiť náklady na IFE14 je pomoc členských štátov zapožičaním zariadení - k čomu už bola vydaná výzva.

V súčasnosti sa na zasadnutiach WGB rokuje hlavne o problémových častiach Operačného manuálu pre inšpekcie na mieste. V konečnom štádiu prípravy sú aj Operačné manuály. Taktiež začína dominovať téma IFE14. SR sa pri rokovaní zasaduje o to, aby zákaz všetkých jadrových výbuchov bol naozaj v praxi kontrolovateľný - čiže aby sa verifikačný režim „dotiahol“ do praktických detailov. Keďže sa pri rokovaní nehlasuje, ale rokovania sú riadené lídrami úloh k významným oblastiam, tak ich úloha je veľmi dôležitá. Mala by u nich prevládať tendencia, že kontrolovaný štát má právo utajovať iba záležitosti, ktoré sa netýkajú predmetu inšpekcie.

Mojmir Šeliga

Výzva: Odborná konferencia WIN Slovensko

Riadiaca skupina WIN Slovensko vyzýva svoje členky na účasť a prezentáciu počas plánovanej Odbornej konferencie WIN - Ženy pracujúce v oblasti s ionizujúcim žiarením.

Táto konferencia bude organizovaná po valnom zhromaždení SNUS, dňa 18. mája 2012 v Častej-Papierničke.

Z organizačných dôvodov je preto potrebné váš záujem o prezentáciu vašej pracovnej aktivity, resp. tému vášho vystúpenia na tomto odbornom stretnutí žien nahlásiť vopred na nižšie uvedenú adresu.

V súvislosti so spracovaním odborného zborníka z tejto konferencie zasielajte v písomnej podobe abstrakt vášho vystúpenia na e-mail mariana.mancikova@enel.com do 15. apríla 2012.

Predpokladáme, že účasť na konferencii bude podporená zo strany vašich nadriadených vedúcich tak, aby bolo možné prezentovať váš prístup k pracovným problémom na odbornom stretnutí, ktoré sa uskutočňuje raz za dva roky.

Riadiaca skupina WIN

Stretnutie zástupcov SNUS a ČNS

Dňa 27. 1. 2012 sa v Břeclavi stretli zástupcovia výborov SNUS a Českej nukleárnej spoločnosti (ČNS),

v príjemnom prostredí reštaurácie Celnice, aby prediskutovali spoluprácu v nasledujúcom období. Za SNUS sa stretnutia zúčastnili traja členovia výboru, za ČNS siedmi.

V priateľskej atmosfére boli prebrané otázky vzájomnej spolupráce, najmä budúcnosť spoločne organizovaných seminárov NUSIM po odstúpení Nemeckej nukleárnej spoločnosti z trojstrannej spolupráce. Ako ukázal posledný NUSIM 2011 v Plzni, prechod na česko-slovenskú platformu a odstránenie jazykovej bariéry NUSIMu prospeli, čo sa priaznivo prejavilo na informačnej hodnote stretnutia.

V budúcnosti sa budeme snažiť udržať semináre NUSIM v národných jazykoch, pritiahnúť na ne viac mladých zástupcov a podporiť tak „knowledge transfer“ medzi generáciami odborníkov. NUSIMy sa budú konať v 12 alebo 18 mesačných cykloch a pripravíme spoločný plán náplne NUSIMov na najbližších 5 rokov.

Dohodli sme sa aj na potrebe aktualizácie publikácie „Kto je kto v jadrovej energetike“. Publikácia bude aktualizovaná v elektronickej forme, tak, aby mohli v nej uvedené osobnosti doplniť a aktualizovať uvedené údaje. Po aktualizácii sa publikácia vydá aj v knižnej forme.

Na stretnutí sme prerokovali aj vhodné témy pre náplň medzinárodnej konferencie SES na najbližšie roky a úlohy, ktoré by nukleárne spoločnosti ako občianske združenia mali plniť.

Stretnutie bolo užitočným a príjemným krokom v prehlbovaní spolupráce ČNS a SNUS.

*Juraj Klepáč,
generálny sekretár SNUS*

Poukázanie 2% z dane

Vážení členovia Slovenskej nukleárnej spoločnosti, oznamujeme Vám, že v súlade so Zákom o dani z príjmov č. 595/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov, ktorý umožňuje daňovníkovi (fyzickej osobe) poukázať sumu zodpovedajúcu 2% zaplatenej dane ním určenej právnickej osobe zapísanej v Notárskom centrálnom registri určených právnických osôb. **Slovenská nukleárna spoločnosť** pre tento rok splnila podmienky zápisu do registra a bola zaregistrovaná do Notárskeho centrálného registra pod číslom: NCRpo 8138/2011.

Dovoľujeme si Vám touto cestou pripomenúť možnosť poukázania uvedenej čiastky Slovenskej nukleárnej spoločnosti.

Ak sa takto rozhodnete, postupujte nasledovne:

a) ak nemáte iné príjmy, okrem príjmov zo závislej

činnosti, t.j. príjmov od zamestnávateľa a dohôd o vykonaní práce, požiadate mzdovú učtáreň Vášho zamestnávateľa o vydanie POTVRDENIA o zaplatení dane z príjmov zo závislej činnosti. Do 30. apríla 2012 podáte na Daňový úrad (svojmu miestne príslušnému správcovi dane) VYHLÁSENIE, ktorého prílohou bude POTVRDENIE od zamestnávateľa o tom, že daň za zdaňovacie obdobie, za ktoré sa ročné zúčtovanie vykonalo, bola zaplatená.

To znamená, že do termínu podania vyhlásenia bol zrazený (zaplatený) aj prípadný daňový nedoplatok vyplývajúci z ročného zúčtovania - daňovník, ktorý sa rozhodne predložiť vyhlásenie podľa § 50 zákona o dani z príjmov, nemôže mať daňový nedoplatok z príjmov fyzickej osoby.

Ak mal daňovník z ročného zúčtovania preddavkov na daň daňový preplatok, v riadku 14 sa uvedie dátum 31. marec 2012, alebo

b) ak si robíte daňové priznanie sami, vyznačíte túto skutočnosť v Daňovom priznaní, oddiel VYHLÁSENIE o poukázaní podielu zaplatenej dane.... a odovzdáte na Daňový úrad do 31. marca 2012.

Poznámka: Daňovník vo vyhlásení môže určiť len jednu právnickú osobu (príjmateľa).

Ďakujeme Vám!

*Vladimír Slugeň
predseda SNUS*

Blahoželáme jubilantom v roku 2011

V roku 2011 dovŕšili okružle životné jubileá nasledujúci členovia Slovenskej nukleárnej spoločnosti:

75 rokov: Jozef Dubrovay, Prof. RNDr. Ján Chrapan, DrSc., Ing. Stanislav Novák, DrSc., Ing. Ignác Tóth

70 rokov: Ing. Peter Bobula, Ing. Adolf Kršteník, Ing. Vincent Petényi, CSc., Ing. Milan Zacharovský

65 rokov: Ing. Peter Beňo, Ing. Štefan Čepček, Ing. Jozef Hutta, RNDr. Igor Kubík, CSc., Doc. Ing. Ľudovít Kupča, CSc., RNDr. Branislav Sitár, CSc., Ing. Štefan Šandrik

60 rokov: Ing. Ján Bahna, CSc., Ing. Robert Guniš, Ing. Jozef Kiseľ, JUDr. Jozef Krammer, Doc. RNDr. Jozef Kuruc, CSc., Ing. Ján Matula, Ing. Vladimír Maco, Doc. RNDr. Ľubomír Mátel, CSc.

55 rokov: Ing. Jozef Beňák, Ing. Albert Bujan, Ing. Štefan Grúbel, Ing. Vladimír Chrapčiak, CSc., Ing. Jaroslav Kulhavý, Ing. Jozef Magdolen, Prof. Ing. Marcel Miglierini, DrSc., Ing. Miroslav Minarčin, Ing. Eduard Pecko, Ing. Ľudovít Šoltés, CSc., Ing. Anton Venhart, RNDr., Milan Zrubec

50 rokov: Ing. Peter Čižnár, Ing. Ivan Herc, Ing. Michal Mráz, Ing. Miroslav Obert, Ing. Dominik Pacala, Bohumil Riško, Ing. Štefan Šabík, Ing. Alexander Tóth, Ing. Ľudovít Turek

a **jubilantky**, ktoré sú stále mladé: RNDr. Helena Cabánková, PhD., Ing. Alžbeta Furiová, Mária Hadzimová, JUDr. Iveta Horniaková, JUDr. Elena Kardašová, Mgr. Anna Kollárová, Mgr. Zdena Kusovská, Ing. Katarína Lacková, RNDr. Viera Laginová, CSc., Ing. RNDr. Marie Liptáková, Ing. Terézia Melicherová, Ing. Zuzana Molnárová, Doc. RNDr. Denisa Nikodémová, PhD., Ing. Alena Šalamonová, Sidónia Šarvaicová, Ing.

Eva Vajová a RNDr. Mária Vandlíková.

Členovia výboru Slovenskej nukleárnej spoločnosti prajú všetkým tohoročným jubilantom pevné zdravie, veľa úspechov v ich osobnom i pracovnom živote a veľa príjemných stretnutí na akciách Slovenskej nukleárnej spoločnosti.

Výbor SNUS

Zaujímavosti zo siete NucNet

UK vydáva prepis z mítingu o havárii Fukušima-Daiichi

Asi 30 pracovníkov jadrovej elektrárne Fukušima-Daiichi dostalo dávky v rozsahu 100 mSv až 250 mSv, čo by mohlo zvýšiť riziko rakoviny o 1% až 2,5%, uviedol výbor v UK.

Vrchný inšpektor jadrových zariadení, Mike Weightman, povedal dolnej komore britského parlamentu a Výboru pre klimatické zmeny, že týmto pracovníkom „nehrozia žiadne akútne radiačné následky“. 30 pracovníkov dostalo „významné dávky“, ale nie v rozsahu ohrozujúcom život.

Pri vyhlásenej núdzovej situácii je limitná hodnota 100 mSv, ktorá môže byť v mimoriadnych situáciách zvýšená na 250 mSv.

Vyjadrenie pána Weightmana bolo zverejnené ako súčasť prepisu zo stretnutia komisie v júni 2011, ktoré sa venovalo hodnoteniu marcovej havárie v Japonsku a jej dopadom na britský jadrový priemysel.

Pán Weightman povedal, že evakuácia verejnosti bola dobre organizovaná a opatrenia boli dosiaľ účinné, ale bude bežať dlhodobý program monitorovania zdravia obyvateľstva.

„Navrhli sme tento program Japoncom ako súčasť misie Medzinárodnej agentúry pre atómovú energiu... Je veľmi zložitá vidieť nárast výskytu rakoviny u obyvateľstva. Môžete urobiť teoretické odhady, ale iné je skutočne zistiť zmeny vo výskyte.“

Predseda výboru, Tim Yeo, nazval správu pána Weightmana o udalostiach na Fukušima-Daiichi „majákom objektivitu a racionalitu medzi hysterickými reakciami na túto haváriu“.

Finálna verzia správy uvádza, že nie je dôvod na skrátenie prevádzky britských jadrových zariadení alebo na zmenu stratégie výberu lokalít pre jadrové bloky v UK.

Člen parlamentu Phillip Lee povedal, že „Greenpeace publikovali, že 6 miliónov ľudí bolo obeťami černošskej havárie. Je to nezmysel. Oni pretláčajú názor, že jadrová energetika je rizikovejšia, než skutočne je.“

Na otázku, či skutočne existuje technický alebo inžiniersky dôvod na odstavenie jadrových elektrární v Nemecku pán Weightman povedal: „Nemám prístup k detailom tohto rozhodnutia, ale z toho čo som videl, nevidím na to dôvod.“

Pána Weightmana sa tiež pýtali na problémy s informáciami prichádzajúcimi z Japonska po havárii. Povedal: „Myslím si, že existujú dôkazy, že priemysel v Japonsku nebol pripravený na incidenty na elektrárnach tak, ako by sme očakávali a vyžadovali v UK... Zmienili sme sa o tom v správe, kde hovoríme, že to viedlo k strate dôvery ľudí v informácie, ktoré prichádzali z Japonska.“

Prepis je dostupný on-line na adrese: <http://www.publications.parliament.uk>

Holandsko dáva zelenú novému reaktoru v Pettene

Holandská vláda dala súhlas na výstavbu nového výskumného reaktora v holandskom Pettene. Nový reaktor nahradí existujúci HFR (reaktor s vysokým tokom), ktorý je v prevádzke od roku 1961 a už dosiahol koniec svojej ekonomickej životnosti.

Rozhodnutie oznámilo 20. januára 2012 Ministerstvo ekonomických vecí, poľnohospodárstva a inovácií. Vo vyhlásení ministerstva sa uvádza, že vláda a provincia Severné Holandsko sa zaviazali poskytnúť na projekt po 40 miliónov eur.

Obr.: Pohľad na dosluhujúci HTR

Nový reaktor, nazývaný Pallas by mohol byť uvedený do prevádzky v roku 2022.

80 miliónov eur od vlády a Severného Holandska sa použije na projektovanie, výberové konanie a licencovanie reaktora.

Náklady na celý projekt sú okolo 500 miliónov eur. Chýbajúci kapitál by mal byť vyzbieraný v druhej fáze projektu od súkromných investorov. Druhá fáza sa začne, keď bude vydané povolenie na výstavbu.

Prevádzkovateľ HFR, skupina Nuclear Research & Consultancy Group (NRG) uviedla, že financovanie reaktora sa vráti z budúcich príjmov z predaja medicínskych a priemyselných izotopov a z vykonávania výskumu jadrových technológií.

Riaditeľ NRG, Rob Stol povedal, že Holandsko má „veľmi silnú pozíciu“ na svetovom trhu s medicínskymi izotopmi a s výskumom jadrových technológií a s reaktorom Pallas bude schopné upevniť si túto pozíciu.

Riaditeľ projektu Pallas, Paul de Jong, povedal, že piatkové rozhodnutie znamená pre NRG pokračovanie v nasledujúcej fáze projektu. Výberové konanie pre nový reaktor sa začne v najbližších mesiacoch.

HFR bol dôležitým ohnivkom v produkčnom reťazci rádioizotopov pre medicínske účely. Izotopy sa používajú v diagnostike, liečbe rakoviny a potlačaní bolesti. Pettenské zariadenia pokrývajú 60% európskej a 30% svetovej spotreby týchto izotopov.

HFR bol v roku 2010 odstavený na viac než sedem mesiacov pre opravu erodovaného potrubia, ktoré tvorí súčasť primárneho chladiaceho systému reaktora.

Zmeny v programe nakladania jadrovým odpadom v USA

Komisia vymenovaná na nájdenie alternatív za zastavený plán ukladať jadrový odpad v Nevadskej púšti

včera uviedla, že USA budú musieť vyvinúť „spoločný prístup“ pre výber lokality, lebo Kongres v tejto otázke zlyhal.

Zaistením súhlasu v lokalite sa vláda vyhne konfliktom, ktoré viedli k zrušeniu plánov vybudovať úložisko v Yucca Mountain, vzdialené asi 150 km od Las Vegas, v roku 2010. Miestny súhlas bol rozhodujúci pri rozhodovaní o lokalite vo Fínsku, Francúzsku, Španielsku i vo Švédsku.

Komisia tiež navrhla, aby vláda odňala riadenie projektu Ministerstvu energetiky a dala ho federálne riadenej spoločnosti, vytvorenej na tento účel. Komisia uznala, že program musí zahŕňať bezpečné skladovanie, transport a geologické uloženie.

Inštitút jadrovej energie (NEI) uviedol, že súhlasí s hlavnými odporúčaniami komisie. Podľa NEI by sa do 10 rokov malo podporiť dočasné skladovanie odpadu v komunite, ktorá s tým súhlasí.

„Takéto zariadenie by umožnilo federálnej vláde plniť jej záväzky podľa zákona o jadrovom odpade, t.j. odoberať použité palivo od jadrových elektrární a znižovať zaťaženie daňových poplatníkov súvisiace s vládnym odkladom odberania použitého paliva.“

Minister energetiky USA Steven Chu, povedal, že správa „ukazuje cestu vpred“.

Prezident Barack Obama vytvoril komisiu v januári 2010, aby odporučila bezpečné dlhodobé riešenie pre nakladanie s národným jadrovým odpadom a vyhoreným jadrovým palivom.

Správa je dostupná on-line na adrese:

www.ncsl.org/issues-research/environment-and-natural-resources/the-president%E2%80%99s-blue-ribbon-commission-on-america%E2%80%99.aspx#draft_report

Španielske ministerstvo žiada dozor o prehodnotenie rozhodnutia o jadrovej elektrárni Garoña

Španielske ministerstvo priemyslu, energetiky a turizmu požiadalo jadrový dozor, Consejo de Seguridad Nuclear (CSN), o názor, či z pohľadu dozoru existujú prekážky pre doplnenie ministerského nariadenia, obmedzujúceho prevádzku jadrovej elektrárne Santa Maria de Garoña do 6. júla 2013.

Ministerstvo tiež požiadalo CSN o radu, aké podmienky, ak také existujú, by mali byť začlenené do nariadenia ministerstva, aby nechali otvorenú možnosť obnovy prevádzkovej licencie na obdobie 6 rokov po skončení platnosti existujúcej prevádzkovej licencie.

Predošlá vláda, vedená socialistami, v júli 2009 obmedzila ďalšiu prevádzku jadrovej elektrárne Garoña na 4 roky, napriek názoru CSN, že tento 446 MW varný reaktor môže byť bezpečne prevádzkovaný do roku 2019, ak jeho prevádzkovateľ, spoločnosť Nuclenor, urobí modifikácie.

Vtedy zástupcovia jadrového priemyslu zoskupení v skupine Foro Nuclear povedali, že rozhodnutie vlády sa zakladá na ideologických kritériách a ignoruje odporúčania CSN.

Mariano Rajoy, konzervatívce, ktorý prevzal funkciu premiéra minulý mesiac, v predvolebnej kampani sľuboval prehodnotenie rozhodnutia o Garoña, ak bude môcť byť bezpečne prevádzkovaná aj po roku 2013.

Vo vyhlásení CSN sa hovorí, že ministerstvo požiadalo aj o radu, akú dokumentáciu by mal Nuclenor predložiť na obnovenie prevádzkovej licencie.

Holandská spoločnosť Delta je stále presvedčená o potrebe jadra

Elektrárenská spoločnosť Delta je aj naďalej presvedčená o potrebe nových jadrových zdrojov, napriek rozhodnutiu oznámenému tento týždeň, pozdržať o dva alebo tri roky nový blok v lokalite existujúcej elektrárne Borssele.

Delta vo vyhlásení uvádza, že „ostáva rozhodnutá“ investovať do nového zdroja a spustiť projekt hneď, ako sa zlepšia vonkajšie podmienky. Podľa nej je jadrová energia „dôležitým prvkom pri zaisťovaní bezpečných dodávok“. Dlhodobý je jadro veľmi cenovo-efektívne a výrazne znižuje emisie CO₂ v porovnaní s konvenčnými zdrojmi.

Delta informovala svojich akcionárov, že plány na nový reaktor sa odkladajú pre „kombináciu finančnej krízy, vysokých vyžadovaných investícií, súčasných

investičných podmienok a prebytku na elektrickom trhu spolu s nízkymi cenami energie“.

Rozhodnutie ovplyvnila aj neistota v európskom systéme obchodovania s emisiami a pri rozdeľovaní kvót na emisie CO₂. „Tieto neurčitosti sú v súčasnosti priveľké na projekt takéhoto rozsahu“, uviedla Delta.

Dodala však, že holandská vláda považuje jadrovú energiu za potenciálnu zložku vyváženého energetického mixu a je ochotná vydať povolenie pre novú jadrovú elektrárňu, ak niektorá spoločnosť ňu požiada.

Delta je spoluvlastníkom jedinej holandskej jadrovej elektrárne v komerčnej prevádzke - Borssele - s jedným tlakovodným reaktorom. V júni 2009 začala Delta pripravovať žiadosť pre druhý blok v lokalite elektrárne Borssele

Zo správ siete NucNet vybral Juraj Klepáč

Kalendár podujatí v jadrovej technike a energetike v roku 2011/2012

12. - 15. 2. 2012 - Varšava, Poľsko	PIME 2012 , Conference on Public Information Materials Exchange, http://www.pime2012.org
18. - 22. 3. 2012 - Praha, ČR	RRFM 2012 , European Research Reactor Conference, http://www.rrfm.2012.org
16. - 20. 4. 2012 - ISPRA, Taliansko	2nd IAEA-EC Topical Meeting on Development of new structural materials for advanced fission and fusion reactors
22. - 26. 4. 2012 - Helsinki, Fínsko	TopSafe 2012 , Safety in reactor operations, http://www.topsafe2012.org
23. - 25. 4. 2012 - Manchester, UK	2012 Nuclear Fuel Cycle Conference, http://www.icheme.org/nfcc
17. - 18. 5. 2012 - Častá, SR	23. valné zhromaždenie SNUS www.snus.sk
19.-24.8.2012, Bristol, UK	ICPA16, www.phy.bris.ac.uk/icpa-16
20.-22.6.2012 – Štrbské Pleso	APCOM2012 , Applied Physics of Condensed Matter, apcom.fyzika.uniza.sk
24. - 28. 6. 2012 - Chicago, USA	2012 ANS Topical Meeting on Decommissioning, Decontamination and Reutilization & Technology Expo, http://www.new.ans.org/meetings/c_1
5. - 11. 8. 2012 - Charlotte, USA	IYNC 2012 - International Youth Generation Congress 2012 http://www.iync.org/iync-2012.html
30.7. - 3. 8. 2012 - Anaheim, USA	ICONE20 , International conference on nuclear engineering, http://www.asmeconferences.org/ICONE20Power2012
2. - 6. 9. 2012 - Manchester, UK	TopFuel 2012 , Reactor fuel performance, http://www.topfuel2012.org
5. -6. 12. 2012 – Brusel, Belgicko	EUROSAFE Forum 2012 , http://www.eurosafe-forum.org
9. - 12. 12. 2012 - Manchester, UK	ENC 2012 European Nuclear Conference & Industry Exhibition http://www.enc-2012.org

Slovenská nukleárna spoločnosť praje všetkým svojim členom pevné zdravie a úspešný rok 2012!

*Bulletin vydáva SNUS, zodp. redaktor Juraj Klepáč, generálny sekretár SNUS
info@snus.sk, vydaný 30. 1. 2012*